

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Bespreekstuk

DATUM DB VERGADERING : 2 oktober 2018

DATUM AB VERGADERING : 16 oktober 2018

PORTEFEUILLEHOUDER : K.H. Odink

REGISTRATIENUMMER : Z/18/022002-97120

OPSTELLER : Hendrik Jan van Veen, telefoonnummer +31882331896

ONDERWERP

Uitkomsten onderzoek kwijtscheldingsbeleid WDODelta

VOORSTEL

De uitkomsten van het rapport “Kwijtscheldingsbeleid Waterschap Drents Overijsselse Delta” bespreken.

SAMENVATTING

Uw bestuur heeft in de vergadering van 26 juni 2018 een motie aangenomen waarin het DB wordt verzocht de uitkomsten van het onderzoek naar de uitvoering van de kwijtschelding te agenderen voor de vergadering van het algemeen bestuur van 16 oktober 2018.

In het coalitieakkoord is met het oog op een voorgenomen onderzoek over kwijtschelding de volgende passage opgenomen:

“Uitgangspunt is dat we het huidige kwijtscheldingsbeleid voor inwoners handhaven. Er is een bedrag mee gemoeid van ca € 2,4 mln, dit is ongeveer 2% van de totale belastingopbrengst. We gaan onderzoek verrichten naar de uitvoeringsmogelijkheden onder andere in de praktijk van het kwijtscheldingsbeleid, en gaan na tot welke effecten dat leidt”

Er wordt nu dus geen aanpassing van de kwijtschelding voorgesteld omdat volgens het coalitieakkoord deze bestuursperiode het huidige kwijtscheldingsbeleid in stand wordt gehouden. De diverse fracties kunnen echter wel richting de verkiezingen van volgend jaar hun voordeel doen met de inhoud van het verschenen rapport en de bespreking hierover in uw bestuur

TOELICHTING

In september 2017 hebt u besloten tot een breed onderzoek aangaande de uitvoeringsmogelijkheden van het kwijtscheldingsbeleid van WDODelta.

Het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie voor de Lagere Overheden) heeft op basis van de door u geformuleerde vragen onderzoek uitgevoerd naar de uitvoeringsmogelijkheden van het kwijtscheldingsbeleid. De bevindingen zijn vastgelegd in bijgevoegd rapport dat eind december 2017 is verschenen. Dit rapport is tijdens de Delta bijeenkomst van 17 april 2018 middels een presentatie door het COELO toegelicht.

Het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie voor de Lagere Overheden) heeft dit onderzoek uitgevoerd aan de hand van de volgende 3 hoofdvragen:

1. Wat is het bestaande beleid van ten aanzien van kwijtschelding in Drents Overijsselse Delta, hoe wordt dit uitgevoerd en wat zijn de financiële consequenties?
2. Wat zijn de financiële effecten van een eventuele beperking van het bestaande kwijtscheldingsbeleid?

3. Wat zijn de financiële effecten van een eventuele verruiming van het bestaande kwijtscheldingsbeleid?

Deze hoofdvragen zijn elk beantwoord aan de hand van een aantal deelvragen, die telkens betrekking hebben op het huidige beleid en op effecten van een verandering van het kwijtscheldingsbeleid.

Hoofdstuk 2 van het rapport gaat over het bestaande beleid; de effecten hiervan en de vergelijking met andere waterschappen. Hoofdstuk 3 gaat over effecten van beperking kwijtschelding en hoofdstuk 4 gaat in op de vragen rond verruimingsmogelijkheden van kwijtschelding. Het laatste hoofdstuk (5) bevat de conclusies die het COELO heeft kunnen bepalen aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek.

In hoofdlijnen luiden de conclusies uit het onderzoek als volgt:

A. Effect huidige kwijtscheldingsbeleid

Als een waterschap kwijtschelding verleent dan betekent dit opbrengstderving: een deel van de aanslagen wordt dan niet betaald. Omdat de kosten wel moeten worden gedekt houden waterschappen bij het vaststellen van het tarief rekening met opbrengstderving door kwijtschelding. Ook wordt rekening gehouden met oninbare aanslagen. In 2017 is voor WDOdelta 97 (zuiveringsheffing) tot 98 (watersysteemheffing) procent van de opbrengst bestemd om reguliere kosten te dekken. Van de overige 2 tot 3 procent is het grootste deel nodig om opbrengstderving door kwijtschelding op te vangen. Er zijn 14 waterschappen waar een groter deel van de opbrengst nodig is om opbrengstderving te dekken.

B. Beperking van kwijtschelding

Als kwijtschelding wordt beperkt of verminderd dan betekent dit dat huishoudens aan wie voorheen kwijtschelding werd verleend nu wel moeten betalen. Het Nibud heeft berekend dat het inkomen van huishoudens die leven van een minimuminkomen vaak te laag is om van rond te komen. Beperking van kwijtschelding kan dan leiden tot een stijging van het aantal oninbare aanslagen. Wanneer WDOdelta kwijtschelding van de watersysteemheffing halveert daalt de benodigde opbrengst 0,7 procent (522.000 euro); het tarief van de ingezetenen daalt in dit geval 2,1 procent. Als kwijtschelding van de zuiveringsheffing wordt gehalveerd dan daalt de opbrengst uit de heffing 1,2 procent (567.000 euro); het tarief van de zuiveringsheffing daalt in dit geval met 1,3 procent.

Wanneer er helemaal geen kwijtschelding mogelijk zou zijn daalt de benodigde opbrengst uit watersysteemheffing 1,3 procent (970.000 euro); ingezetenen betalen dan 4,5 procent minder. De opbrengst uit de zuiveringsheffing daalt 2,3 procent (1.060.000 euro); de daling van het tarief is 2,3 procent.

C. Verruiming van de kwijtschelding

Er zijn wettelijk drie verruimingsopties mogelijk: voor ondernemers (zzp-ers), voor de kosten van kinderopvang meenemen en voor huishoudens die enkel rondkomen van een AOW-uitkering. Deze verruimingsmogelijkheden worden door WDOdelta niet toegepast. Wanneer alle drie de verruimingsmogelijkheden zouden worden toegepast blijft de procentuele stijging van opbrengsten, tarieven en lastendruk lager dan 0,3 procent. Dat betekent dat bij de huidige inschatting van de stijging van het aantal kwijtscheldingen huishoudens maximaal 60 cent per jaar meer gaan betalen.

Voorstel Aanpassing Waterschapsbelastingen

Medio juni 2018 heeft de Unie van Waterschappen voorstellen gedaan voor aanpassing van het belastingstelsel. Voor wat betreft kwijtschelding van waterschapsbelasting stelt de Unie voor om de bestaande vrijheid van de waterschappen op het gebied van kwijtschelding te continueren. Democratisch gekozen waterschapsbesturen bepalen binnen de gegeven wettelijke kaders, zelf wat er op het terrein van het waterbeheer moet gebeuren, wat dit mag kosten en wie dat gaat betalen. Aanvullende wettelijke voorzieningen die een bepaald kwijtscheldingsbeleid verplicht voorschrijven of juist verbieden, zouden nadrukkelijk achterwege moeten worden gelaten.

Het kwijtscheldingsbeleid van de waterschappen kan in de praktijk dus uiteen lopen, maar hiertegen hoeft geen bezwaar te bestaan. Dit is inherent aan de decentrale vormgeving van het waterbeheer en zijn financiering met daarin opgenomen keuzemogelijkheden.

BIJLAGEN

1. Rapport 'Kwijtscheldingsbeleid Waterschap Drents Overijsselse Delta' (dr. C.Hoeben – Coelo)

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk